

27/5

TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA
CATALUNYA
SALA SOCIAL

Passeig Lluís Companys s/n
Barcelona
934866175

✓

SINDICAT CAU-IAC, EN REPRESENTACIÓ NÚRIA MARTÍN LLACH
Via LAIETANA (lletrat Manel Pérez Casas)
57 4r 3a
BARCELONA 08003 Barcelona

SECRETARIA JUDICIAL DE SALA D/DÑA. MERCEDES INIESTA GARCIA.
(ng0056)

CÉDULA DE NOTIFICACIÓN DE SENTENCIA

En DEMANDAS 2/2015,A la Sala de lo Social del Tribunal Superior de Justicia de Cataluña, ha dictado con fecha 18/05/2015 , la sentencia que por copias autorizadas se acompañan a la presente.

Dicha sentencia no es firme y contra la misma puede interponerse recurso de casación con los requisitos y advertencias legales que constan en la sentencia que se notifica.

Y para que sirva de notificación en forma a la persona/Centro Oficial que se indica, libro la presente que firmo en Barcelona a veintiuno de mayo de dos mil quince

LA SECRETARIA JUDICIAL

TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA
CATALUNYA
SALA SOCIAL

RM

IL·LMA. SRA. ASCENSIÓ SOLÉ PUIG
IL·LM. SR. FRANCISCO BOSCH SALAS
IL·LMA. SRA. LIDIA CASTELL VALLDOSERA

Barcelona, divuit de maig de dos mil quinze

La Sala Social del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, formada pels magistrats esmentats més amunt, ha dictat aquesta sentència.

SENTÈNCIA NÚM. 13/2015

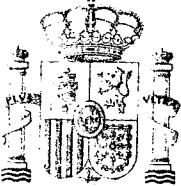
En les actuacions 2/2015, ha actuat com a ponent Il·lma. Sra. Lidia Castell Valldosera.

ANTECEDENTS DE FET

PRIMER. En data 19.1.2015 tingué entrada en aquesta Sala la demanda de la part actora, que es va admetre a tràmit per Decret de 3 de març de 2015. Es va acordar la citació a les parts per l'acte de judici, fixant-se a l'efecte el dia 29 d'abril de 2015.

SEGON. El dia assenyalat van comparèixer les parts i les seves defenses lletrades, tal com consta. En l'acte de judici, la part actora es va ratificar en la seva demanda i la part demandada s'hi va oposar, remarcant que la discrepància entre les parts era jurídica i no de fet, tal com s'exposava en la demanda. Esgotada la fase d'alegacions, es va practicar la prova proposada i admesa, documental de l'actora, que es va unir a les actuacions, previ trasllat pel seu examen a la part contraria. En conclusions, les parts van reiterar les pretensions.

TERCER. En la tramitació del procediment s'han seguit les normes processals aplicables.

FETS PROVATS

PRIMER. La present demanda de Conflicte Col·lectiu afecta als treballadors de tots els centres de treball de la Universitat Politècnica de Barcelona a Catalunya.

SEGON. Les parts regulen les relacions laborals aplicant el Conveni Col·lectiu de treball del Personal d'administració i serveis laborals de les Universitats públiques de Catalunya, publicat al DOGC de 15.01.2009, amb vigència pels anys 2004/2009.

TERCER. El personal que presta els seus serveis per compte de l'entitat demandada, ha vist disminuïdes les seves retribucions en els darrers anys en virtut de les normes dictades pel Govern Estatal i el de la Generalitat de Catalunya, en concret:

- en un 50%, les pagues extraordinàries de l'any 2013, en base a l'Acord de Govern de la Generalitat de Catalunya 19/2013, de 26.02.2013 (DOGC 28.02.2013), que prorrogaven els pressupostos generals de la Generalitat de l'any 2012.
- en un 50%, les pagues extraordinàries de 2014, d'acord amb el que disposava la Llei 1/2014, de 27 de gener, de Pressupostos de la Generalitat de Catalunya, publicat al DOGC de 30.01.2014.

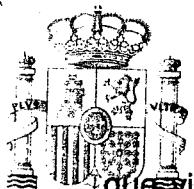
QUART. La part demandant reclama el dret a percebre les pagues extraordinàries en la seva integritat, tant de l'any 2013 com de l'any 2014 i subsidiàriament, la part meritada i no abonada; i subsidiàriament al pagamento de la diferència del percentual que ha perdut el PAS laboral adscrit a la Universitat demandada.

CINQUÈ. Presentada demanda pel sindicat demandant "SINDICAT CAU-IAC Col·lectius Assemblearis d'Universitats - Intersindical Alternativa de Catalunya", es va realitzar l'intent de conciliació davant del Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat de Catalunya, el dia 9 de gener de 2015, sense arribar a cap acord.

FONAMENTS DE DRET

PRIMER. D'acord amb el que estableix l'article 97.2 de la Llei Reguladora de la Jurisdicció Social, s'ha de posar de relleu que els fets provats no han estat controvertits, atès que no existeix una discrepància de fets sinó que es tracta d'una qüestió totalment jurídica.

SEGON. Tal com es diu en la recent sentència de la Sala de data 28.4.2015 (D. 67/2014), recaiguda en un litigi idèntic al present, atès que es referia a la Universitat Autònoma de Barcelona, ambdues parts estan d'acord en que les retribucions que s'han aplicat els anys 2013 i 2014, han estat determinades per les normes següents,

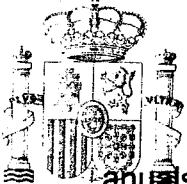
que vinculen a la demandada, en tant que Universitat Pública, el pressupost de la qual està limitat d'acord amb a la legislació del Parlament de Catalunya i/o les pròrrogues dels Pressupostos acordades pel Govern de la Generalitat.

Tal com consta en el fet provat tercer, la limitació del 50% de les pagues extraordinàries corresponents a l'any 2013 té el seu suport legal en la Llei de Pressupostos de la Generalitat de Catalunya per a l'any 2012, DOGC de 27 de febrer de 2012, que en el seu article 34.1 va autoritzar el Govern a adoptar mesures excepcionals de reducció de la despesa de personal prevista per a l'exercici de 2012 que poguessin afectar, preferentment i amb caràcter proporcional sobre el total de les retribucions anuals, a les pagues addicionals dels conceptes que tinguessin la consideració de complement específic o equivalent.

A l'empara d'aquesta Llei, en data 28 de febrer de 2012, es va dictar un Acord de Govern, acordant una reducció excepcional i temporal de les retribucions del personal al servei del sector públic i, concretant la previsió de la Llei 1/2012, la supressió del 50% de cadascuna de les pagues extraordinàries dels òrgans superiors, als càrrecs i altre personal directiu.

Posteriorment, en data 20 de maig de 2012, es substitueix la reducció estableguda en l'Acord de 28 de febrer de 2012, indicant en el preàmbul que: "s'acorda aplicar una reducció equivalent al 5% de les retribucions percebudes l'any 2012 del personal del sector públic de la Generalitat de Catalunya, que substitueix l'Acord de Govern de 28 de febrer de 2012. Aquesta reducció es preveu que s'apliqui en les nòmines dels mesos de juny i desembre de 2012, d'acord amb les retribucions percebudes en el primer i segon semestre, sens perjudici de la possibilitat que en l'àmbit de personal laboral es pugui acordar una altra distribució mitjançant la negociació col·lectiva." S'indicava també, en l'apartat 1 de l'Acord, que es consideren retribucions íntegres les percebudes amb caràcter fix i periòdic, corresponents a l'exercici 2012. I en el segon, que "aquesta reducció s'aplicarà mitjançant la deducció del complement específic addicional dels havers corresponents als mesos de juny i desembre de 2012, en una quantia equivalent al 5% de les retribucions íntegres percebudes en el primer i segons semestre, respectivament. Es respectaran els períodes meritats a la data d'entrada en vigor de l'Acord de Govern de 28 de febrer de 2012".

En data 26 de febrer de 2013, el govern de la Generalitat, va dictar l'Acord GOV/19/2013 (DOGC 28-02-2013), en el marc de la pròrroga dels pressupostos per a 2012 a l'any 2013, (l'article 9 del Decret 170/2012, de 27 de desembre) mentre no entressin en vigor els nous, que disposava el següent: "Durant l'exercici de 2013, es redueixen les retribucions anuals del personal inclòs dins l'àmbit d'aplicació d'aquest Acord en la quantia equivalent a l'import d'una paga extraordinària i, quan correspongui, d'una paga addicional del complement específic o equivalent, de conformitat amb els criteris d'aplicació que s'estableixen en el punt 3 d'aquest Acord". El punt 3, esmentava que "el punt 1.1 d'aquest Acord s'aplicarà mitjançant la deducció de la paga addicional del complement específic dels havers corresponents als mesos de juny i desembre de 2013, en una quantia equivalent a la meitat de l'import que correspongui percebre per cada paga extraordinària. El personal que, d'acord amb el seu règim retributiu, percebi més de dues pagues extraordinàries o que les percebi mensualment de manera prorratejada, se li reduiran les retribucions

anuals en una catorzena part, reducció que s'aplicarà de forma prorratejada en les mensualitats pendents de percebre a partir de l'entrada en vigor d'aquest Acord. No obstant l'anterior, en el marc de la negociació col·lectiva es podrà acordar una distribució diferent de la reducció retributiva".

El punt 5.6 del mateix Acord, disposa que: "Aquest Acord produeix efectes l'endemà que s'hagi publicat al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya"

La Llei 1/2014, de 27 de gener de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per a l'any 2014, indica en l'article 33: "En el exercici de 2014, i amb caràcter temporal, es redueixen les retribucions anuals del personal inclòs dins l'àmbit d'aplicació dels articles 23 i 25.5 en la quantia equivalent a l'import d'una paga extraordinària (...) la reducció retributiva del personal laboral s'aplica en una quantia equivalent a la meitat de l'import que correspongui percebre per cada paga extraordinària "

Aplicant la normativa citada, la part demandada no ha abonat als seus treballadors les pagues extres de juny i desembre en la quantia íntegra.

La oposició de la demandada, respecte al fons, es basa en l'aplicació del principi de jerarquia normativa, argumentant que l'aplicació de la Llei de Pressupostos de la Generalitat de Catalunya per a 2012, prorrogats al exercici 2013, i els de l'any 2014, Llei 1/2014, permetien a la Generalitat a l'adopció dels Acords esmentats en el marc de la contenció de la despesa pública, vinculant a la demandada.

TERCER. La qüestió ja ha estat decidida en la sentència abans citada, amb cita d'altres anteriors de la Sala i del Tribunal Suprem, per la qual cosa la mateixa decisió s'haurà d'adoptar en el present litigi, atès que no hi ha raons que aconsellin variar la nostra decisió anterior.

Tal com es diu en la dita sentència, "certament, i no es discuteix per la part actora, en tot allò que expressament estigués regulat per les Lleis del Parlament de Catalunya, i Acord del Govern de la Generalitat de Catalunya, l'empresa tenia l'obligació de la seva immediata aplicació, sense que estigués vinculada a esgotar la negociació prèvia, de l'article 41 de l'ET, tal com s'ha encarregat d'establir reiteradament aquesta Sala en supòsits anàlegs – per totes, sentència 10-04-2014, rec 85/2013 - i la jurisprudència relativa a les retallades de salari de personal de l'administració en les sentències: STS 16 abril 2013; STS 2053/2013, Recurs 64/2012; reiterant doctrina de la Sala IV continguda, entre altres, en SSTS 12 febrer 2013 (R. 263/2011), 28 de setembre 2011 (R. 25/20110), 4 de maig 1994 (rec 3311/1993). En especial la STS 24-02-2014, recurs 268/2011, respecte a la retallades al personal sanitari de la XHUP, que confirma la d'aquesta Sala de 3 d'agost de 2011, procediments 34 i 35/2010.

També s'ha de recordar, com esmenten les sentències citades, que el Tribunal Constitucional ha establert reiteradament que el principi de jerarquia normativa impedeix que les condicions aconseguides mitjançant pacte o conveni prevalguin sobre les concretes determinacions contingudes en normes amb rang de llei (Interlocutòria 85/2011, de 7 de juny 2011, STC 62/2001 d'1 de març, SSTC 210/90, 171 /89, 177/88, 58/85, etc)".

Aplicant aquesta doctrina a la primera pretensió de la demanda, és a dir, a que se'l abonin íntegrament les pagues extraordinàries dels anys 2013 i 2014, és evident que aquesta s'ha de desestimar.

QUART. S'haurà de decidir, seguidament, la pretensió subsidiària de la demanda, és a dir, la part meritada de les dites pagues i no abonades, o, en altres paraules, la validesa de l'aplicació retroactiva de les reduccions de les pagues extraordinàries afectades. La part demandada en aquest punt indica que les disposicions que s'apliquen no estan destinades a reduir la part proporcional de les pagues, que es meriten semestralment, sinó la deducció salarial anual que es concreta en la quantia d'una paga extra, és a dir, es redueix una quantitat aproximada de 1.000€ anuals, motiu pel qual no es pot interpretar que s'ha fet una aplicació retroactiva, quan no es té en compte el període anterior a l'entrada en vigor de les disposicions.

Tal com es diu en la sentència de data 28.4.2015, la mateixa qüestió ha estat analitzada en una recent sentència d'aquesta Sala, de data 16 de març de 2015, dictada en el procediment demandes 56/2014, en relació al personal laboral de la Generalitat de Catalunya, criteri que cal reiterar. Així, es valora en la resolució indicada que cita la doctrina d'aquesta Sala (sentència de 18/12/2014).

"Sobre la figura de la retroactividad de las leyes, el Tribunal Constitucional ha tenido la ocasión en innumerables ocasiones de posicionarse, llegando a afirmar que la interdicción absoluta de cualquier tipo de retroactividad conduciría a situaciones congeladoras del ordenamiento contrarias al artículo 9.2 CE (SSTC 6/83 y 126/87, por ejemplo). Aunque es cierto, que también ha dicho, que lo que en realidad prohíbe este principio no es otra cosa que la incidencia de lo regulado en la nueva Ley en los derechos consolidados nacidos en aplicación de la Ley anterior que deroga (STC 97/90). De ahí, que para casar un criterio y otro, distingue entre la que denomina retroactividad auténtica o de grado máximo, y la retroactividad impropia o de grado medio, afirmando que en el supuesto de la retroactividad auténtica o de grado máximo, la prohibición de retroactividad operaría plenamente y sólo exigencias cualificadas del bien común podrían imponerse excepcionalmente a tal principio (SSTC 126/87 y 112/06); mientras que el supuesto de la retroactividad de grado medio, la licitud o ilicitud de la disposición dependerá de una ponderación de bienes llevada a cabo caso por caso que tenga en cuenta, de una parte, la seguridad jurídica y, de otras, los diversos imperativos que pueden conducir a una modificación del ordenamiento jurídico, así como las circunstancias concretas que concurren en el caso, es decir, la finalidad de la medida y las circunstancias relativas a su grado de previsibilidad, su importancia cuantitativa, y otros factores similares (STS 126/87). En definitiva, el principio analizado, no permite vigencias retroactivas que produzcan restricciones de derechos adquiridos salvo supuestos excepcionales y cualificados en aras a salvaguardar el bien común. "

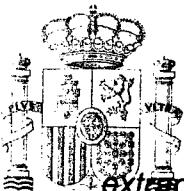
Com també es va indicar en la sentència d'aquesta Sala de 17/10/2014, recurs 61/2013, referida a l'aplicació retroactiva de les retallades de les pagues extres dels anys anteriors:

"En supuestos similares, las Salas de lo Social de los Tribunales Superiores de Justicia, también esta Sala, han resuelto la petición formulada en los términos que la parte demandante postula (STSJ de Castilla-León, Burgos, de 12 de noviembre de 2.013 , Galicia de 15 de octubre de 2.013 y 31 de octubre de 2.013 , Madrid de 30 de septiembre de 2.013 , Aragón de 11 de julio de 2.013 , Castilla-La Mancha de 5 y 12 de noviembre de 2.013 , entre otras, así como las de esta Sala anteriormente citadas). - Se tiene en cuenta, en primer lugar, la caracterización de las pagas extraordinarias, de acuerdo con los criterios de la doctrina unificada [STS de 25-10-2010 (Rec. 1052/2010), de 23-12-2010 (Rec. 3624/2009) y 30-01-2012 (Rec. 260/2011), entre otras]: "Las gratificaciones extraordinarias constituyen una manifestación del llamado salario diferido, se devengan día a día, aunque su vencimiento tiene lugar en determinados meses del año, y su importe debe equipararse al salario regularmente percibido por el trabajador, salvo que por norma convencional de carácter prioritario se establezcan exclusiones, o bien, importes específicos" (STS de 21-04-2010 (Rec. 479/2009)). Esta caracterización de las pagas extraordinarias como salario que se devenga día a día tiene como consecuencia que conforme se van devengando pasan a formar parte del patrimonio del trabajador, como un derecho efectivamente consolidado y no como una mera expectativa de derecho. Y, a partir de ello, la cuestión se conecta con el principio irretroactividad de la norma, a tenor de lo establecido en el artículo 2.3 del Código Civil , a tenor del cual las leyes no tendrán efecto retroactivo si no dispusieren lo contrario.

Ello supone que cuando entró en vigor el Real Decreto-ley 20/2012 , se había devengado la parte proporcional de la paga extraordinaria de diciembre, pues la citada norma no se ha pronunciado sobre lo ya devengado en la fecha de su entrada en vigor, al limitarse a suprimir dicha paga, sin que sea posible aceptar una retroactividad encubierta en la norma. En efecto, la citada norma no establece ninguna prescripción en relación a la retroactividad de su vigencia -lo que conforme a los criterios anteriormente expuestos elimina la discusión sobre su posible adecuación constitucional-. En la Disposición Final Decimoquinta se limita a indicar que la misma entraría en vigor al día siguiente de su publicación en el BOE. Por ello, no cabe considerar que la medida afecte a derechos que ya estaban incorporados en el haz privado de los pertenecientes a cada uno de los trabajadores vinculados laboralmente con la empleadora demandada, aunque el pago se realizara de modo diferido, en diciembre de ese año 2012, debiendo así de distinguirse entre: a) El "Devengo", entendido como "día en el que se adquiere el derecho alguna percepción o retribución por razón del trabajo, desde el que se producen los efectos"; b) La "Liquidación", o "momento en que se cuantifica (se concreta el pago total) la cantidad devengada a abonar que suele ser los primeros días del mes cuando se realiza la nómina"; y, c) "Abono", o "momento en que se cobra lo devengado", conforme recuerdan las SSTSJ de Madrid de 14- 12-2012 y de 17-7-2013.

Por ello, hasta el 15 de julio de 2012 no se puede entender que entrara en vigor la medida ahora objeto de discusión, y por lo tanto, hasta ese mismo momento continuaba en vigor la muy cercana Ley 2/2012, de 29-6-2012, de Presupuestos Generales del Estado para el año 2012, que preveía el derecho a percibir las pagas

extraordinarias de los meses de junio y diciembre en el indicado año de 2012, como recuerdan las SSTSJ de Madrid de 15-3-2013 o de 15-7-2013 , en cuanto que ello afectaría a derechos ya incorporados al patrimonio del trabajador, y solamente pendientes de su cuantificación y abono."

En el mateix sentit es pronuncia la sentència d'aquesta Sala de data 17.10.2013, demanda de conflicte col·lectiu 38/2013 i de 9.12.2013, demanda de conflicte col·lectiu 54/2013.

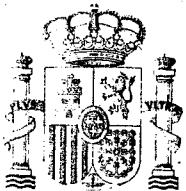
CINQUÈ. Això doncs, tal com es diu en la sentència de data 28.4.2015, aplicant la doctrina esmentada al cas concret, i partint també de la doctrina jurisprudencial que interpreta que les pagues i gratificacions extraordinàries, salvant pacte en contrari, tenen la consideració de salari diferit, que es merita dia a dia, encara que el venciment del deute sigui semestral (STS 30 de gener de 2012 (rec. 260/2011) i atès que no existeix cap norma que justifiqui l'aplicació retroactiva de la disposició relativa a reduir el valor de les pagues extraordinàries, s'ha d'arribar a la conclusió de que la reducció proporcional al període anterior a l'entrada en vigor dels Acords per a 2013 i 2014, ha estar erròniament aplicada i vulnera el principi de irretroactivitat de les disposicions sancionadores en perjudici dels treballadors (art. 2,3 del CC, 9.3 CE, 35 CE) ja que afecta a drets ja incorporats al patrimoni dels afectats, que únicament estan pends de la seva percepció. En conseqüència, s'ha d'estimar en part la demanda, únicament pel que fa a part meritada i no abonada en els dits anys, que no podia ser objecte de descompte proporcional

Respecte a l'any 2013, partint de què l'Acord va entrar en vigor el dia 1 de març de 2013, la part d'una paga anual (meritada des del dia 1-1-2013 a 28-2-2013) no havia de quedar afectada per la minoració acordada. I en relació al 2014, també partint de què la Llei de pressupostos de la Generalitat de Catalunya, no es va publicar fins el dia 30 de gener de 2014, quedaria consolidada també la part proporcional corresponent d'l'1 al 30 de gener de 2014, tal com s'interessa.

Atesos els preceptes legals citats, els concordants i les demés disposicions de general i pertinent aplicació.

D E C I D I M :

Que hem d'estimar i estimem la pretensió subsidiària de la demanda de conflicte col·lectiu presentada per SINDICAT CAU-IAC Col·lectius Assemblearis d'Universitats - Intersindical Alternativa de Catalunya, contra la UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA, i hem de declarar i declarem el dret del personal afectat pel present conflicte a percebre pel període de 2013, el 50% de 1/14 part de la retribució anual, en la part meritada pel període d'1.1.2013 a 28-02-2013; i per l'any 2014, el 50% de la paga extra de juny 2014, més el 50% de la paga extra de desembre de 2014, meritada en el període d'1.01.2014 a 30.1.2014.

Notifiqueu aquesta resolució a les parts i a la Fiscalia del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya i expediu-ne testimoni que quedarà unit al rotlle. Incorporeu l'original al llibre de sentències corresponent.

Aquesta resolució no és ferma i es pot interposar en contra recurs de cassació, davant la Sala social del Tribunal Suprem. El dit recurs s'haurà de preparar mitjançant escrit amb signatura d'Advocat, Graduat Social col·legiat o representant i adreçat a aquesta Sala, on s'haurà de presentar en el termini dels cinc dies següents a la notificació, amb els requisits establerts en el article 208 de la LRJS.

Així mateix, de conformitat amb allò disposat l'article 229 de la Llei Reguladora de la Jurisdicció Social, tothom que no ostenti la condició de treballador o drethavent o beneficiari del règim públic de la Seguretat Social, o no gaudeixi dels beneficis de justícia gratuïta legalment o administrativa reconeguts, o no es trobi exclòs pel que disposa l'article 229.4 de la Llei Reguladora de la Jurisdicció Social, consignarà com dipòsit al moment de preparar el recurs de cassació per unificació de doctrina la quantitat de 600 euros en el compte de consignacions que la Sala té obert en el BANC SANTANDER, en l'Oficina núm 6763 situada a la Ronda de Sant Pere, núm. 47 de Barcelona, nº 0965 0000 66, afegint a continuació els números indicatius de les actuacions de aquest Tribunal

La consignació de l'import de la condemna, quan així procedeixi, s'efectuarà en el compte que aquesta Sala té obert en l'oficina bancària esmentada al paràgraf anterior, amb el núm. 0965 0000 80, afegint a continuació els números indicatius del Recurs en aquest Tribunal, i havent d'acreditar que s'ha fet efectiva al temps de preparar el recurs en aquest Secretaria.

Així ho pronunciem, ho manem i ho signem.

Publicació. La magistrada ponent ha llegit i publicat la sentència en el dia de la data. En dono fe.